

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENSKO

Od začetka

Mnogo pišemo in govorimo o novih ekonomskih odnosih, o njihovem vplivu na poslovanje gospodarskih organizacij, prikazujemo pozitivne in negativne izračune, pri tem pa ne prisluhнемo mišljenju onih, zato katerih se je ta sistem tudi porajal — ne prisluhнемo mišljenju posameznega proizvajalca. Bodimo odkriti! Proizvajalci nimajo v mnogih primerih prave orientacije o novem ekonomskem sistemu, zato si tudi pritožujejo, da so od uveljavjanja novega gospodarskega sistema cutili le povisitev cen, kakor je dejal na letni konferenci tovarniškega komiteja ZK Železarne Jesenice eden izmed diskutantov.

Kje naj torej iščemo vzroke, da nam še ni uspelo novi ekonomski sistem približati neposrednim proizvajalcem. Mnenja sem, da je iskanje vzrokov samo v njihovi politično ideološki nerazgledanosti preveč enostansko. Zelo verjetno odpade več vzrokov za dejansko stanje na tiste, ki so nekako poklicani, da novo ekonomsko politiko posredujejo kolektivom. Prav pri razlaganju sistema pa zaidemo na stranske pot. Vse razlage in pojasnila se navadno prično že z nekimi ustaljenimi zakoni in primerjavi. Ne trdim da metodā primerjanja ni uspešna in dojemljiva za vsakogar, vendar ni splošna in perspektivno veljavna. To vidimo že iz tega, da so primerjave starega in novega načina delitve dohodka v nekaterih podjetjih zagovarjale načela starega sistema, čeprav je vsak, ki je vsaj bežno poznal zakone ekonomike vedel, da ta primerjava govorí v korist novega sistema delitve. Torej samo primerjave niso vedno uspešne in ne moremo izhajati iz nekih že postavljenih zakonov, ker teh proizvajalci ne poznavajo takoj v potankosti. Zato jim je treba novi sistem delitve prikazati drugače. Pričeti je treba spodaj, na začetku in ne nekje v sredini. Povedati moramo vse, kako se dohodek ustvarja, od česa je odvisen in kako je povezan z notranjo organizacijo podjetja ter prizadevnostjo delitve; ne pa začeti govoriti o dohodku ne da bi vedeli, kako se to oblikuje.

Mislim, da bi po tej poti moraliti približati novo ekonomsko politiko slehernemu proizvajalcu. Ne smem zadovoljiti, da ljudje samo verjamajo, da je nova delitev zanje ugodnejša. Mnenja sem, da naš novi sistem ne bo mogel zaživeti s polnim elanom, dokler ga ne bo pravilno začutil in razumel sleherni proizvajalec.

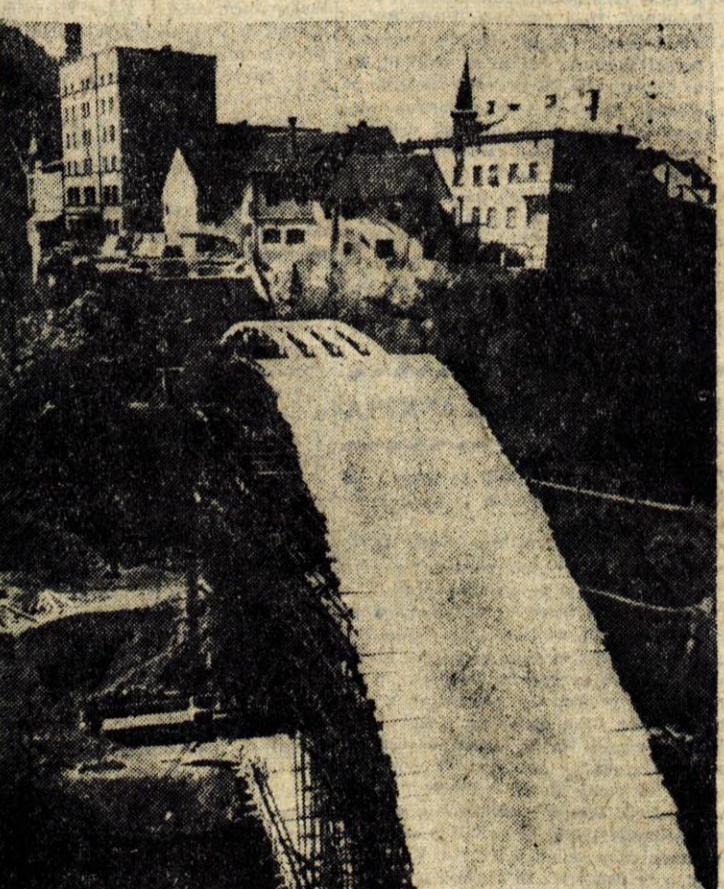
np

S seje IO okrajnega odbora SZDL

Mobilizirati čim širši krog ljudi

ZAKAJ SE ODBORNIKI NE UDELEŽUJEJO SEJ LJUDSKIH ODBOROV

Kranjska gora, 18. maja — Tu je bila danes ves dan seja Izvršnega odbora Okrajnega odbora SZDL. Na seji so razpravljali o pripravah na plenume občinskih odborov SZDL, na katerih bi razpravljali o konkretnih rezultatih in družbeno političnih posledicah novih predpisov o delitvi dohodka. Razpravljali so tudi o vlogi odbornikov občinskih ljudskih odborov v zvezi z bližnjimi volitvami, o vloživi sednikov porotnikov in o pripravah na okrajno in republiko proslavo 20. obletnice ljudske revolucije ter imenovanju komisije pri okrajnem odboru SZDL.

Novi most čez Kokro v Kranju bo za promet velikega pomena

V razpravi o novem sistemu delitve dohodka v gospodarskih organizacijah so poudarili predvsem, da je treba za sprovojanje sistema mobilizirati čim širši krog ljudi. V vseh podjetjih v okraju so razprave o tem problemu zelo živahne. V podjetjih se nekje v večji nekje v manjši meri uveljavljajo ekonomske enote, in sicer ne le kot obračunske enote, marveč kot organi poglobljenega delavskega samoupravljanja. Vendar je pri tem še precej nejasnosti in pomankljivosti, ki bi jih bilo treba konkretno obdelati prav na občinskih konferencah, ki naj bi bile še v tem mesecu ali pa v začetku prihodnjega meseca.

Iz podatkov posameznih občinskih ljudskih odborov je razvidno, da je udeležba odbornikov na sejah precej ničla. Mnogo je odbornikov, ki se niso udeležili niti polovice vseh sej ljudskega odbora. Za to je več vzrokov. Razen preobremenjenosti odbornikov, predvsem prematrpani dnevnici redi sej, tako da se posamezne seje zreducirajo zgolj na formalno glasovanje o manj pomembnih zadevah. Zaradi takega sistema dela ljudskih odborov, potem o važnejših vprašanjih mnogokrat odločajo strokovni kollegiji ali pa celo predsedniki ljudskih odborov sami. Razen tega je premajhna povezanost med odbornikom in volivci. Res je, da odbornik ni zastopnik samo svoje volilne enote v občinskem ljudskem odboru, to pa ne pomeni, da se pred sejami ljudskega odbora ne bi smel pogovoriti z volivci o problemih, ki so na dnevnem redu. V pripravah na volitve novih ljudskih odborov se bo treba zategadelj temeljitejše pogovoriti o liku ljudskega odbornika, kakor tudi pogledati, da se kandidira take ljudi, ki bodo imeli voljo in čas opravljati zaupano dolžnost.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Med potrebami in možnostmi v kranjski občini

KJE NAJTI SREDSTVA?

ZA GRADNJO NAJNUJNEJŠIH OBJEKTOV DRUŽBENEGA STANDARDA PRIMANJKUJE ŠE 150 MILIJONOV DINARJEV

Čež viseči most ni več varen prehod. — Otroci nimajo kam v solo. — Žena se je prehladila in zbolela, ker je morala prezgodaj iz porodnišnice. — Tisoči športnikov in šolske mladine zahtevajo športno igrišče ...

Taki in podobni so bili glasovi volivcev lani jeseni. A prav o tem so volivci razpravljali že pred leti in zahtevali naj bi občinski organi zagotovili urešnictvih teh neobhodnih potreb.

Ob takem pritisku prebivalstva, ob upravičenih zahtevah po določenih objektih je ObLO Kranj že zadnja leta skušal reševati določene probleme z združevanjem sredstev gospodarskih organizacij. Tako so predlanskim zbrala kranjska podjetja okroglo 154 milijonov dinarjev, lani pa 104 milijone. Večina sredstev je šla za nov Zdravstveni dom.

Toda potrebe nenehno rastejo. Letos je v gradnji več objektov, ki naj bi prebivalcem zagotovili udobnejše življenske pogoje. Primanjkuje pa sredstev. O tem je razpravljal že občinski zbor proizvajalcev. Po njihovem predlogu naj bi vsi gospodarske organizacije dale svoj delež, in sicer 10 odstotkov od lanškega čistega dohodka ter 10.000 dinarjev po zaposlenem v podjetju. Po tem ključu naj bi največ prispevala tovarna Iskra, in sicer 61 milijon dinarjev. »Sava« 51 milijonov, Tiskanica 37, Inteks 28, Projekt in Planika pa 14 milijon dinarjev in podobno. Toda to so še predlogi. Gre pa za ugotovitev, da brez sodelovanja vseh proizvajalcev in prebivalstva sploh niso mogoče urešniti teh ciljev. Razen že objubljenci prispevki nekaterih podjetij se zmeraj primanjkuje 150 milijonov dinarjev za urešnjenje najnajvečjih, že začetnih del.

V JESEN BO SE HUIJE

Tako nam je povedal tovarš Vomčina, načelnik oddelka za šolstvo pri ObLO v Kranju, ko smo ga pobrali o sedanji stiski v Šolski prostorji. Kranj ima že danes, ko ima 21.000 prebivalcev, malone iste šolske zmogljivosti kot takrat, ko je bilo tu 9000 prebivalcev. V osmih oddelkih trajata pouk kar v treh izmenah — od 8. ure zjutraj pa do 7. ure zvečer.

»Gre za to, da so v nevarnosti življena žena in novorojenček,« je med drugimi pojasnil predstojnik te ustanove dr. Igor Veter. »Sedanji pogoji

dela ne zagotavljajo popolne varnosti. Hkrati pa moramo matero odsloviti že po 5. ali 6. dnevu po porodu. Na Jescnicah jih držijo povprečno 8, v Ljubljani 9 dni po porodu, kar je tudi potrebno.«

Sedaj je tam le 40 postelj. Nova porodnišnica, ki pa bo tudi sodobnejše opremljena in bo razpolagala z ustrezanimi sanitarnimi in higieničkimi prostori, bo imela še enkrat večjo zmogljivost — 80 postelj.

TAKO NE GRE VEC
Ze predlanskim so na zboru volivcev na Planini rekli, da viseči most ne zagotavlja varnosti pešcev. Na Hujah, v Čirčah in po vseh zborih onstran Kokre je bilo slišati zadnja leta, kako nujna je gradnja novega mostu. Razmeroma hitro se je gradnja tudi začela in kot obeta, bo v jeseni že most in prometu.

Upravičeno pa se zgrajajo športniki, češ, da se za gradnjo športnega stadiona in zimskega kopališča nihče več ne zmeni. Kranj ima okrog 2000 aktivnih in sposobnih športnikov z mnogimi privrženci, ki so znani daleč naokrog. Toda vti športniki zmanjša desetletja smučajo načrte, da bi prišli do centralnega stadiona. Prav tako bi ta stadion služil Šolski mladini, ki jo je v Kranju okoli 7000. Zraven letnega kina so že začeli z gradnjo stadiona. Potlej pa je zmanjšalo denarja. Prav tako je obstala gradnja zimske bazene v Savskevem logu, ki ne bi bil le za plavalce marveč za higieničko kopanje sploh, kajti sedanje javno kopališče na Stari cesti bo ukinjeno. Kopališče bo namreč urejeno in opremljeno tudi za normalno kopanje s prhmi, kjer bi se lahko dnevno okopalibljo 400 ljudi. Z gradnjo so pričeli že predlanskim poleti. Potem pa se je ustavilo. Vendar tako ne gre več. Ob tem se dela skupna škoda.

PREVELIK KOS KRUHA

Glavni problem v vsej stvari je v nepratenem sprememjanju načrtov in predračunov. Samo za pet navedenih objektov so se med gradnjo dvignili zahtevki za nič manj kot za 459 milijonov dinarjev! Porodnišnica naj bi po prvotnih računih stala okrog 265 milijonov dinarjev, kot že sedaj kažejo pravljeni računi in dodatni računi pa bo stala 404 milijone, se pravi 139 milijonov dinarjev več. Prav tako so projekti dvignili predračunsko vstoza za 190 milijonov dinarjev pri načrtu za centralni stadion, 73 milijonov dinarjev

(Nadaljevanje na 2. str.)

Pozdrav mladosti

Dan mladosti!

Rojstni dan našega Tita!

Dan vajencev!

To so dnevi klijčega življenja, dnevi pomladni novega pokolenja, dnevi sproščenih src, dnevi tisočerih upov, prazniki rojstva nove dobe srečnih in svobodnih ljudi.

Vrtci, šole in domovi. Povsod je oživel. Izurili so se recitatorji, igralci, telovadci in pevci. Po obronkih Stola in Jelovice so stekle štafete, odri so se napolnili, nezadržan smeh se je razširil od Sorice do Jezerščice. Že ves maj je tako. Mladi rod znova proslavlja.

Ondan je bila povorka. Tisoče mladih je bilo. Toda ob njihovi pesmi, ob njihovih korakih je bilo slišati nekaj posebnega: bilo je brnenje motorja, ki se je ob toploti martinovk izlivalo v novo pesem, pesem življenja. Slišati je bilo drsenje šestila po risalnem papirju, žvenketanje epruvet v laboratoriju, brnenje agregatorja ob Savi in kleketanje avtomatov v tovarni. Iz njihovih vrst je dihalo pomlad, pomlad vsa drugačna kot včasih: polna zanosa, prostosti, svobode in sreče.

Proslave se nadaljujejo. Še so na vrsti povorce, prireditve, tekmovanja. Mladim iz Bohinja, Loke in Kranja se pridružujejo še oni izpod Matajurja in onstran Karavank. Jutri se bodo zbrali pod Poncami v Planici. Tjakaj bomo pohiteli tudi mi. Zraven njih: cicibanov, pionirjev in mladincev zapojmo tudi mi starejši, ki čutimo v njihovih vrstah sveže in nove moči, moči, ki bodo zamenjale utrujene roke, dopolnile in razvijale današnjo sposobnost in tehniko. Ob tem pa bodo Dnevi mladosti vsako leto še lepsi.

Pozdravljeni nova pomlad!

Včeraj je bila v Tržiču občinska konference Zveze komunistov

OBRAZI in POJAVI

Kaj boš govoril...

Sedel sem v parku in ju opazoval. Zatopljena v igro sta pozabila na vse ostalo. Zdaj pa zdaj je komu nasmej preblisnil obraz —

uspeло. Toda kmalu je bilo prijatelj-

skega doobra konč. Tonček je besed, ker je že nesteto malopridržel finikulo čez črto, Matjaž je nečev, nagajujev in podobno protestiral in ogenj je bil v strebi, rabil v igri. Zato sem posegel.

»Se bosta že pomirila, mi je vmes in dejal; «Oba sta golufala, pa bodita z zletela čez črto. To je bilo Matjažu dovolj.

»Kaj, ali vi sploh veste, kdo je pankrt? Jaz nisem, da veste, jaz imam očka, Matjaž pa ga nima...«

Saj Matjažku ne zamerim, ker on ni kriv. Ne obsojam ga. Obsojam pa tiste, pri katerih je te besede slišal, obsojam vse tiste, ki je prizadela, vendar sem sklepjal, že danes vcepljajo stare in nazadnje glasom zabrusil:

»Kaj, ali vi sploh veste, kdo je pankrt? Jaz nisem, da veste, jaz imam očka, Matjaž pa ga nima...«

Saj Matjažku ne zamerim, ker on ni kriv. Ne obsojam ga. Obsojam pa tiste, pri katerih je te besede slišal, obsojam vse tiste, ki je prizadela, vendar sem sklepjal, že danes vcepljajo stare in nazadnje glasom zabrusil:

Djuro Salaj

Danes, 20. maja, poteka tri leta od kar je v Lovranu umrl neutrudni vodja delavskega sindikata gibanja tovaris Djuro Salaj. Od 1909, ko je kot krojski pomocnik začel sodelovati v sindikalnih organizacijah, ga je revolucionarna ideja skozi vse življenje vedila samo skozi nenehni boj naprednega delavskega gibanja. Zato je bil večkrat preganjan in kot ustanovitelj KPJ 1. 1919 ter kot njen poslanec v konstituente 1920 tudi zaprt dve leti. Moral je v ilegalu. Toda pri tem je še z večjim zagonom in ljubezni do domovine deloval v vodstvu razrednega boja. Koncem 1944 se je vrnil iz Moskve ter kmalu zatem postal predsednik Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije in na tem mestu vodil naše sindikate do njegove smrti v 78 letu starosti.

Prostovoljci iz Iskre

V počastitev Titove štafe ob njenem pohodu skozi Kranj so vse frontovske organizacije 21. maja 1950 organizirale mnogične delovne akcije. Samo iz tovarne Iskra je šlo tisto popoldne na delo 600 delavcev in delavk, ki so opravili 1925 delovnih ur.

Napad v Medvodah

V noči med 20. in 21. majem 1944 je minerska grupa Prešernove brigade vdrla v Medvode. Med

Gostje iz ZAR v Kranju**Izredno lepo mesto**

Kranj, 19. maja — Včeraj ob 13. uri je podpredsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj, tovaris Lojze Založnik, sprejel člane državne reprezentance v orodni televiziji iz Združene arabske republike, ki jih vodi Ahmed Elgidavi. Gostom iz ZAR je tovaris Založnik opisal mesto Kranj in nato so si ogledali nekatere kranjske znamenitosti, med njimi Prešernov spomenik, gradnjo novega mostu preko kanjona Kokre, itd.

Ob tej priložnosti, mi je vodja državne reprezentance v orodni televiziji ZAR Ahmed Elgidavi odgovoril tudi na nekaj vprašanj:

«Kako se počutite na Gorenjskem?»

«Prav gotovo smo bili presenečeni nad lepotami važe ozje domovine in še posebej Gorenjske. Ogledali smo si Bled, zares nekaj čudovitega. Precej smo že slišali o vaši domovini in o vaših naravnih lepotah, danes pa smo se o njih tudi prepričali.»

M. Z.

«Vam je Kranj všeč?»
«Izredno lepo mesto, plemeniti ljudje in gostoljubni. Imamo občutek, kot da smo v svoji domovini, samo podnebje je malo hladnejše. To velike prijateljstvo med nam in prav gotovo odraza mnogih osebnih slikov Tita in Nasera. Razen tega imamo stalne stike z vašimi ljudmi. Pri nas v ZAR delajo mladinske delovne brigade iz Jugoslavije, na obisk pridejo razne kulturne in športne skupine, prav tako mi pridemo k vam.»

«Nastopili ste v Beogradu in Trbovljah, kakšne vteče ste odnesli iz teh nastopov?»

«Zares odlične, imate izvrstne telovade, samo v Trbovljah so imeli vaši nekoliko smole.»

Ob 14. uri so gostje iz ZAR edeli na kosilo v restavracijo »Park«, kjer so jih pričakali plonji kranjskega »Partizana« in jim izročili šopke gorenjskih načinjnov. Po kosilu pa so odpotovali v Postojno in naprej v Občino.

M. Z.

Praksa je nadalje pokazala, da je potrebno imeti v kadrovsko-socialnem sektorju v podjetjih poseben strokovnega sodelavca, ki bo strokovno skrbel za organizacijo fizične in duhovne rekreacije vseh zaposlenih.

Iz urbanističnih načrtov občinskih ljudskih odborov, iz katerih bo razvidno, kje lahko v prihodnje gradimo rekreacijski turizem in izletišča je potrebno interesentom za gradnjo počitniških domov jasno nakazati vse pogoje, t. i. obvez-

nosti in ugodnosti, ki jih bodo imeli.

Pri proučevanju pogojev za kulturno zabavno življenje v počitniških skupnostih je potrebno sodelovanje z lokalnimi kulturno-prosvetnimi društvimi oziroma Slobodnimi. Obenem s tem je treba izdelati programe o izletniški in športni dejavnosti.

Počitniški domovi naj ostanejo domovi odprtga tipa, v katerih pa imajo prvenstveno pravico članek kolektiva — lastniki doma.

Doslej že 53 prevozov

RADOVLJICA — Ni dolgo, ko so tudi v Radovljici odprli novo turistično poslovnično potovno agencijo »IZLETNIK« iz Ljubljane. Po kratkem času obstoja je poslovnična že zabeležila prve uspehe. Samo v Radovljici so opravili že 53 prevozov, 10 izletov po domovini in 2 izleta v tujino. Se večji promet pa pričakujejo sedaj, ko se bo turistična sezona začela.

—

Ljudje so prav razumeli vsebino novih ukrepov v gospodarskem sistemu

Dosedanje izkušnje v decentralizaciji in razširjanju delavskega samoupravljanja, ustanavljanja ekonomskih enot, delitve dohodka ter nagrajevanja bodo izmenjavali na posebnih aktivnih komunistov

Tržič, 19. maja — Danes je bila v Tržiču Občinska konferenca Zveze komunistov. Na konferenci osnovnih organizacij, ki so bile pretekli mesec, je 621 članov ZK izvolilo za konferenco 108 delegatov. Glavni referat je na konferenci prebral dosedanje sekretar Občinskega komiteja Zdravko Tomazin, ki je poudaril zlasti družbeno in politično delo organizacije ZK v zadnjih dveh letih. V razpravi so delegati govorili o nekaterih novih ukrepov v gospodarstvu. Toda večina delegatov je vse te probleme pričakovala z vidika družbenega razvoja in odgovornosti članov ZK tako, da je potek konference imel izrazito politično obležje in se dokaj ločil od navadnih razprav gospodarskih krogov in samoupravnih organov.

Konferenci je prisostvoval tudi član CK ZK Slovenije Sergej Vošnjak, član okrajnega komiteja Andrej Verbič, sekretar Občinskega komiteja Jesenice Ivan Šaksida in drugi.

OD PROIZVAJALCA DO SAMOUPRAVLJAVCA

Z sekretar Tomazinom Zdravkom je uvedoma dejal, da se ljudje v komuni prav razumeli vsebino novih ukrepov v gospodarstvu ter zelo zrelimi razpravami dejali vsemu gibanju v gospodarskih in družbenih organizacijah politično občajje. V tem je tudi pomen teh ukrepov in o tem so komunisti razpravljali. Rino Simoneti iz tovarne Peko je dejal, da je treba pri vsem tem dogajanjem pred odmim glavni cilj, da postopoma napravimo iz današnjega delavca proizvajalca samostojnega državljanega upravljanja v podjetju. Ob tem je omenil škodljive poljave dogovorov ozjega kroga v podjetjih (direktor, sekretar ZK ter predsedniki delavskega sveta, upravnega odbora, sindikata itd.), pri-

čemer marsikaj posabijo na razpoloženje kolektiva.

O raznih pojavadružbenega razvoja ob današnjih gospodarskih ukrepih je prav tako govoril Jože Carman, Jože Benedičič, Danilo Roblek, Vlado Rozin, Karel Ahačič, Avgust Lapajne, in tudi Sergej Vošnjak. Vsi so se strinjali, da so organizacije ZK pravilno usmerile to gibanje, da pa je treba posamezne sibnosti upravljati v utrijevanju delavsko samozavest, utrijevanju samoupravne organe in pri tem razširjati resnično demokracijo. O vseh teh izkušnjah pa se bodo posvetovali na posebnih aktivnosti.

Mnogi navzoči, zlasti na Jaka Nemec, Perič, Vladimir, Janez Ivnik in Vlado Erjavček se poudarjali, da morajo biti komunisti, ki so zaposleni v podjetjih, bolj delovni tudi v kraju bivanja. Cesar

doberino v Bois d'Avault v Zenevo, svojih stališč, ne bodo žela vseh tukaj bo njen rezultat, ki jih svet z optimistom prizadeva. Francija bo svoj mednarodni ugled lahko rešila samo z zelo treno presojo položaja. Za prenehanje vojne, ki jo na znotraj razjeda, bo morala pač nekaj žrtvovati. Drugi izbiro ni.

V Evlanu bodo te dni odločali o bodočnosti Alžirije. Tu bo morda dočlen zadnji dan že sedem let trajejoče vojne in sklenjen toliko začlen m. Zdravilne lastnosti »Eau d'Evian« bodo nemara zdravilno vplivala na veliko rano, ki je pravilno alžirska vojna. Čeprav bosta delegacije prihajale na pogajanja iz dveh različnih smeri, francoska z juga, alžirska pa s helikopterji iz Svete preko silovitega lemanskega jezera, to ne izključuje možnosti, da se po pogajanjih ne bi skupaj razšli.

TE DNI PO SUETU**Poročilo o razgovorih Naser - Sekou Toure**

V Kairu so objavili sporočilo o razgovorih med predsednikom ZAR Gamalem Abdelom Naserjem in gvinejskim predsednikom Sekou Tourejem. Sporočilo pravi, da sta obe predsednika izrazila veliko zadovoljstvo, da bo sklicana konferenca izvenblokovskih držav. Razen tega so imeli predsednik ZAR Gamal Abdel Naser, gvinejski predsednik Sekou Toure in indonežijski predsednik Sukarno v četrtek, 18. maja, dveurni sestanek, na katerem so razpravljali predvsem o bližnjem konferenci šefov izvenblokovskih držav.

Konferenca o Laosu

Za v četrtek je bila napovedana same popoldanska seja konference štirinajstih držav v Laosu, s čemer so verjetno udeleženkom konference hoteli dati možnost, da prouče predložene predloge za nevtralizacijo Laos. Govorila sta Krščna Menon in Couve de Murville. Splošen vtis na konferenci je, da so vse države udeleženke, nakljenojne nevtralizaciji Laos ter da bi bil lahko sporazum dosežen v pol ure, če ne bi bilo različnih mnenj glede praktične izvedbe, to je kako dejansko in učinkovito zagotoviti to nevtralnost.

»Odstop« Mionove vlade

Sigmaglavjeni južnokrški premier Cang Mion, je v četrtek tudi formalno predložil odstop svoje vlade. Ceremonija je bila na sedežu vojaškega revolucionarnega odbora generala Cang Do Junga.

Pred poletom na Luno?

Na osnovi vesti iz moskovskih znanstvenih krogov, zdaj poljski listi ponovno pišejo, da bo Sovjetska zveza v bližnjem prihodnosti napravila nov korak v vesolje. Listi poročajo, da moskovski znanstveniki govore o možnostih, da bi postali z raketo na Luno kabino, v kateri bi bile živali.

Občinska konferenca Zveze komunistov v Tržiču**Ljudje so prav razumeli vsebino novih ukrepov v gospodarskem sistemu**

Dosedanje izkušnje v decentralizaciji in razširjanju delavskega samoupravljanja, ustanavljanja ekonomskih enot, delitve dohodka ter nagrajevanja bodo izmenjavali na posebnih aktivnih komunistov

Tržič, 19. maja — Danes je bila v Tržiču Občinska konferenca Zveze komunistov. Na konferenci osnovnih organizacij, ki so bile pretekli mesec, je 621 članov ZK izvolilo za konferenco 108 delegatov. Glavni referat je na konferenci prebral dosedanje sekretar Občinskega komiteja Zdravko Tomazin, ki je poudaril zlasti družbeno in politično delo organizacije ZK v zadnjih dveh letih. V razpravi so delegati govorili o nekaterih novih ukrepov v gospodarstvu. Toda večina delegatov je vse te probleme pričakovala z vidika družbenega razvoja in odgovornosti članov ZK tako, da je potek konference imel izrazito politično obležje in se dokaj ločil od navadnih razprav gospodarskih krogov in samoupravnih organov.

Konferenci je prisostvoval tudi član CK ZK Slovenije Sergej Vošnjak, član okrajnega komiteja Andrej Verbič, sekretar Občinskega komiteja Jesenice Ivan Šaksida in drugi.

Členarji marsikaj posabijo na razpoloženje kolektiva.

O raznih pojavadružbenega razvoja ob današnjih gospodarskih ukrepih je prav tako govoril Jože Carman, Jože Benedičič, Danilo Roblek, Vlado Rozin, Karel Ahačič, Avgust Lapajne, in tudi Sergej Vošnjak. Vsi so se strinjali, da so organizacije ZK pravilno usmerile to gibanje, da pa je treba posamezne sibnosti upravljati v utrijevanju delavsko samozavest, utrijevanju samoupravne organe in pri tem razširjati resnično demokracijo. O vseh teh izkušnjah pa se bodo posvetovali na posebnih aktivnosti.

Mnogi navzoči, zlasti na Jaka Nemec, Perič, Vladimir, Janez Ivnik in Vlado Erjavček se poudarjali, da morajo biti komunisti, ki so zaposleni v podjetjih, bolj delovni tudi v kraju bivanja. Cesar

—

S SEJE JO OO SZDL
(Nadaljevanje s 1. strani)

Poroča in v okviru našega letnega pravosodnega sistema ne sporno pomembno vlogo. Družbeno politično ocenjevanje delikov je v mnogem odvisno od kvalitetne porotnikov. Zato je izbrisi porotnikov treba posvetiti več pozornosti kot doslej. Porotnik bi se praviloma moral predlagati na zborih volivcev. Dosej je v našem okraju med sodniki porotnikov razmerno malo neposrednih pravljivcev in premalo žena ter videnih političnih delavcev. Ob naslednjih volitvah sodnikov porotnikov bi bilo na to treba bolj pozornosti.

Ob koncu je izvršni odbor imenoval se devet komisij, in sicer: komisijo za idejno vzgredo delo, za družbeno upravljanje, za družbeno organizacijo, za družbeno uveljavljanje žena, za tisk, za državno komisijo, organizacijsko komisijo, komisijo za proračun, in predlage in komisijo za malobrojne pravne.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Kaj je z gradnjo

ZDRAVSTVENEGA DOMA V RADOVLJICI?

SAMOVOLJNE SPREMEMBE NAČRTOV — GRADNJA BREZ PRAVE KONTROLE — NAD 11 MILIJONOV DINARJEV VEČJI IZDATKI

Radovljica, maja — Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora v Radovljici, ki je bila preteklo sredo, so med drugim odorniki največ razpravljali o gradnji zdravstvenega doma v Radovljici. Zaradi vse večjih zdravstvenih potreb je zdravstveni dom v Radovljici nujno potreben, saj sedanji prostori, kjer je splošna ambulanta, sploh ne ustrezajo potrebam.

Zato so se v Radovljici že pred tremi leti odločili za gradnjo novega zdravstvenega doma. Toda še danes ni dograjen, razen tega pa je že precej prekoračena predračunska vsota. Kakšni so vzroki za te nepravilnosti, je pregledala štiriclanska komisija in na seji poročala odornikom ObLO Radovljica.

Komisija je med drugim ugotovila,

Reševanje komunalnih problemov

Rje in kako zastaviti

Cimboli se krepijo komune kot določena skupnost prebivalcev, tembolj se v obratni smeri kažejo tudi težje občanov po izgradnji te skupnosti, po izgradnji lastne komune. Brez dvoma je, da se te težje vsaj v prvotni obliku kažejo predvsem na komunalnem področju. Te družbeni silnice so do sedaj prilegle najbolj do izraza v kranjski občini, kjer o finančiranju objektov družbenega standarda skoraj že mesec dni živahnno razpravljajo in v občini Jesenice, kjer je občinski odbor SZDL nekak pobudnik za racionalno in smotorno urejanje komunalnih problemov.

Prav navedeno problematiko je v prejšnjih dneh obravnaval občinski odbor SZDL na Jesenicah. Komunalna vprašanja jesenške občine in urbanistična ureditev mesta Jesenice bo treba namreč reševati s široko zasnovano politično akcijo in iz doseganja praks izločiti nekatere zastarele in pomankljive elemente. S tem hčemo poudariti to, da je treba reševati komunalno problematiko.

Za osnovne organizacije SZDL so razdelili opremo

Kranj, 19. maja — Včeraj popoldne je bila v prostorih občinskega odbora SZDL Kranj sejta komisije za pridobivanje prostorov za osnovne organizacije SZDL.

Okrajski odbor SZDL Kranj je podelil občinskemu odboru SZDL Kranj 9 pisalnih miz, 18 stolov, 2 miz za pisalni stroj in 2 omari. To opremo je omenjena komisija včeraj popoldne razdelila med osnovne organizacije k kranjski občini. Osnovna organizacija na Jesenskem je dobila pisalno mizo in stol, na Kokri pisalno mizo in dva stola, v Naklem pisalno mizo in dva stola, v Predosjah pisalno mizo in stol, v Senčurju pisalno mizo in stol. V Lesovem pisalno mizo in stol, v Zalogu pisalno mizo in dva stola, na Primskem pisalno mizo, dve omari in mizico za pisalni stroj in osnovna organizacija v Voklem 4 stole.

Razen tega so na včerajnji seji komisije sklenili, da bo poseben odbor predlagal po vseh osnovnih organizacijah SZDL v kranjski občini, kako je s prostori in opremo.

M. Z.

vila, da so bili načrti za gradnjo zdravstvenega doma v Radovljici 1958 leta na revizijski pri Okrajnem ljudskem odboru v Kranju, še isto leto pa je bilo izdano tudi gradbeno dovoljenje. Predračunska vsota projektanta je tedaj znašala 18.518.270 dinarjev, izjavila pa pa 22.317.208 dinarjev. Sedaj pa so predračunsko vsoto prekoračili že za 11.739.938 dinarjev.

Da so porabili toliko več sredstev že doslej, ko dom še ni dograjen, je vzrok ta, ker se je neki zdravnik spomnil, da je potrebna še ginekološka in ženska ambulanta. Kasneje, ko je prišel v Radovljico nov zdravnik, so spet vse sprememili, in sicer po nasvetu strokovnega zdravstvenega kolegija, da naj spodne prostore zdravstvenega doma preuredujemo samo v splošno preventivno am-

bulanto. Vse te spremembe pa so prav gotovo vplivale na podatke gradbenih del.

Potem so bila tu še razna obrtniška dela na zgradbi, za katera sploh v Jugoslaviji ni bilo mogoč dobiti materiala. Omenimo naj samo primer, da so misili najprej narediti streho iz aluminijaste pločevine, a se je kasneje nekdo premislil, da naj bo streha iz valovite aluminijaste pločevine, ki jo edina tovarna »Impol« v Slovenski Bistrici serijsko sploh ne izdeluje. Poseben problem so predvideni radiatorji za centralno kurjavo, ker so takih dimenzij, ki jih pri nas sploh ne izdelujejo, potem okovja za okna, spremembe fasade, itd.

Vse to se je projektant sproti izmišljeval na samem gradilišču, kjer je tudi sproti risal posamezne detajle. Za vesakokratni obisk na gradilišču pa je dobil projektant izplačilanih 3600 dinarjev in je vsega skupaj dobil že 138.249 dinarjev, za gradbeni nadzor pa je bilo izplačanih že 60.275 dinarjev.

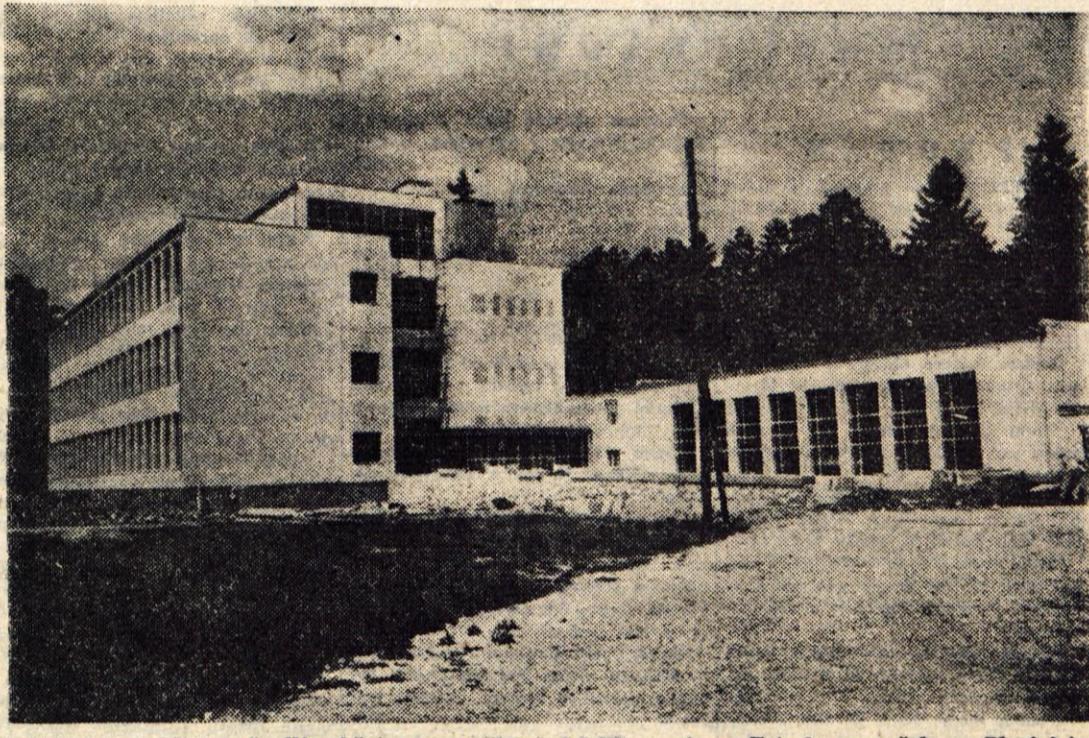
Investitor do 3 faze gradbenih del je bil Zdravstveni dom v Radovljici, od tu naprej pa Občinski ljudski odbor Radovljica. Izvajalec gradbenih del je bilo SGP »Gorenje« iz Radovljice. Napaka je bila napravljena tudi v tem, ker po končani 3. fazi gradbenih del niso z gradnjo zdravstvenega doma nadaljevali, marveč so čakali polne 4 mesece, da so sklenili novo pogodbo z gradbenim podjetjem SGP »Gorenje«.

Kdo je pravzaprav krvlji za vse te nepravilnosti. Prav gotovo v največji meri projektant, saj so delo izvajali kar mimo potrejenega projekta in so v času gradnje stalno nekaj spreminali. Brez dvoma pa velik del odgovornosti nosita tudi oba investitorja: ObLO Radovljica in Zdravstveni dom ter nadzorniki gradbenih del, ki kot uslužbenec ObLO sploh ni obveščal Občinski ljudski odbor o teh nepravilnostih. Razen tega pa so za vse te pomankljivosti pri gradnji vedeli tudi nekateri drugi občinški ljudski odbori, vendar niso nikoli o tem pogovarjali na sejah ObLO. Občinski ljudski odbor v Radovljici ni imel niti gradbenega odbora, ki bi nadzoroval gradnjo in so še tako vse te napake mimo njega.

Kot so izrazili željo nekateri občinški, bi bilo potrebno v prihodnje zaposlit pri Občinskem ljudskem odboru v Radovljici gradbenega strokovnjaka, ki bi se ukvarjal s temi problemi, da ne bi prišlo več do takih nepravilnosti. Računajo pa, da bodo nov zdravstveni dom v Radovljici odprt že 15. junija. M. Z.

Občinski odbor SZDL je torej organizator pokreta, pri katerem bi vse prebivalstvo sodelovalo pri reševanju komunalnih problemov. Po izčrpni razpravi bo Socialistična zveza mobilizirala svoje članstvo, ki bo s svojim delom brez dvoma doprineslo levji delež pri komunalni ureditvi občine. Vsega tega do sedaj ni bilo mogoče po-kreneti, ker ni bilo nikjer točno določeno, kje in koliko naj se gradi; družbeni načrt je namreč resil to zadevo le načelno. Po temeljitem proučevanju, ki je sedaj v tekstu, pa se bodo v interesu vseh zedinili, kje in kako naj zastavijo. Stanovanjskim skupnostim pa bi bilo smotreno poveriti nalogu družbeno nadzornega organa, ker je ta najbolj zainteresiran za izgradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov.

M. Z.

V kranjski občini je že daje občutno pomanjkanje šolskih prostorov. Zato bo nova šola na Planini tako pomembnejša

Tudi v preventivni zdravstveni službi

Samo do stvarnih možnosti

VEČ SODELOVANJA PRIZADETIH USTANOV Z OBČINSKIM ORGANI

Zakon o zdravstveni službi je pri nekaterih zdravstvenih ustanovah povzročil težave. Sablonsko uveljavljanje nagrjevanja po učinku ima lahko tudi škodljive posledice. V malih ustanovah pričanjuje evidence in ustreznih služb. Slaba organizacija dela ne dopušča sistematične zaposlitve zdravstvenega osebja. Dejavnost preventivne službe je v zagati, ker nimata pravega naročnika in plačnika. Po občinah so nujni zdravstveni centri, ki naj bi vskršali določene težave in v perspektivno usmerjali zdravstveno službo.

NE ENO NE DRUGO

Trenutno pa je med zdravstvenimi delavci največ težav okrog delitve dohodka. To je bilo razvidno tudi iz razprave na posvetovanju. Toda v nekaterih ustanovah gredo preveč v skrajnost in skušajo na vsak način nagraditi »po delu na glede na to, koliko so za to že tam ustvarjeni pogoji in možnosti. Pri tem se skuša marsikje skriti vsa staro, tudi negativna vsebina, z novim modernim plačlem »nagrjevanja po učinku«. V drugih primerih pa so, nasprotno, prav tako škodljive tendence: omahovanje, češ da v zdravstvu ni moč najti meril za stimulativno nagrjevanje. Ne ena, ne druga skrajnost pa ni pravilna.

Kot je na posvetovanju povedal doktor Igor Veter in tudi drugi udeleženci, v zdravstvenih ustanovah primanjkuje pravnikov in ekonomistov, ki bi te probleme proučevali, pravipravili analize o organizaciji dela za vsako delovno mestno in skladno s tem tudi osnutke za novi načini nagrjevanja.

Več udeležencev je govorilo o zdravstveni službi s stališča samofinansiranja. To je zlasti pereče pri ustanovah preventivne službe. Hkrati pa so na posvetovanju kritizirali tudi merilo, ki ga je socialno zavarovanje kot koristnik uslug postavilo pred zdravstveno službo. Oni naj bi namreč plačevali povprečno: na število uslug oziroma zavarovanec. Toda tako merilo sili državljancev pacientov in ne pripravljenih niti plačevali.

— I. c.

Take so bili osnovne ugotovitve na nedavnem okrajnem posvetovanju predstavnikov zdravstvenih ustanov. Pogovori so se o problemih in težavah, ki nastajajo zlasti ob uveljavljanju novega zakona o zdravstveni službi, ki postavlja tudi zdravstvene ustanove vzporedno z gospodarskimi organizacijami ob samofinansiranju, uveljavljanju novega stimulativnega nagrjevanja po delu in podobno.

SKUPNI JEZIK

Največ so navzoči govorili o preventivni zdravstveni službi. Prva je govorila o tej zadevi dr. Sonja Mejak, ki je iz prakse Zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju povedala, da je trenutno vse načelo poiskati druge vire dohodkov za svojo dejavnost. Težave in načrte svoje dejavnosti bi moral predložiti organom občinskega ljudskega odbora, z njimi o njih razpravljati ter najti skupni jezik. Vsekar je glavno, da se tam vkladijo potrebe in možnosti in da se sporazumno odstranijo morebitne prevelike zahteve in iščejo možnosti finansiranja teh ustanov. V prečasnjo pomoč bi morali biti zdravstveni centri po občinah, ki bi vsklajevali vse zmogljivosti zdravstvene službe ter enotno reševali njihove težave.

Občinski ljudski odbori so še zmeraj nosilci odgovornosti za vso dejavnost in tudi za zdravstveno zaščito na svojem območju. Toda ustrezne zdravstvene ustanove morajo poiskati druge vire dohodkov za svojo dejavnost. Težave in načrte svoje dejavnosti bi moral predložiti organom občinskega ljudskega odbora, z njimi o njih razpravljati ter najti skupni jezik. Vsekar je glavno, da se tam vkladijo potrebe in možnosti in da se sporazumno odstranijo morebitne prevelike zahteve in iščejo možnosti finansiranja teh ustanov. V prečasnjo pomoč bi morali biti zdravstveni centri po občinah, ki bi vsklajevali vse zmogljivosti zdravstvene službe ter enotno reševali njihove težave.

Gorenjska pred turistično sezono

Šobec - novo letovišče pri Lescah

Na izdelkih »Gorenjke« — tovarne čokolade Šobec pri Blebu je med drugimi zanimivimi turističnimi kraji te okolice tudi slika Šobecovega bajerja. Prav posredno zamisel nevsičeve turistične propagande. Toda klub je zato polno priznanje ter so lahko za vzugled ostalim, kaj se da urediti s skromnimi sredstvi, če se člani zavedajo, da njihovo delo služi vsem delovnim ljudjem za počitek, okrepitev zdravja in razvedrilo.

MAJHEN BLED

Pod slikovitim savskimi terasami, obdanimi s smrekovimi in borovimi gozdiki, s prekrasnim razgledom na Triglav, Karavanke in obsirne gosodje Jelovice, leži majhno jezero. Pred leti so bili tu pešniki, potočki in tolminci, zarasli z vodnim biljem, danes nastaja tu pomembno turistično področje, ki je iz leta v leto lepše in mikanje. Temu jezeru z otočkom pravijo nekateri »Bled v miniaturi«, toda za tiste, ki si želijo predvsem miru, počitka in čiste vode, je tu lepše kot na Blebu, ta kraj je namenjena miru, kopanju in oddihu.

PRESNEČENJA NA MOCVIRU

Vsa opleščevalna dela in izgradnjo najnajnjejših objektov izvaja v lastni reziji Turistično društvo Šobec, vodi in nadzoruje pa jih Tone Legat »Atelj«, ki se je dela lotil z vso vremenu in prizadetostjo. Z deli za poglobitev in razširitev bajerja so začeli že pred petimi leti na pobudo predsednika ObLO Radovljica Jakoba Eržena. V začetku je bilo delo zaradi modvirnatega terena in mnogih izvirov na dnu res težaveno, ker so se težki stroji vdiralni, zato je bilo treba mnogo zemeljskih del opraviti ročno. Tačko so

prebivalci pri prostovoljnem delu prekopalni in prevozili okoli 35 tisoč kubičnih metrov blata in peska. Ideja o ureditvi tega idealnega letovišča je v vsakim letu dobrovala vse več pristalcev in izgubljala nasprotnike. Jezero in okolica pa počasi dobivata svojo dejavnost. Težave in načrte svoje dejavnosti bi moral predložiti organom občinskega ljudskega odbora, z njimi o njih razpravljati ter najti skupni jezik. Vsekar je glavno, da se tam vkladijo potrebe in možnosti in da se sporazumno odstranijo morebitne prevelike zahteve in iščejo možnosti finansiranja teh ustanov. V prečasnjo pomoč bi morali biti zdravstveni centri po občinah, ki bi vsklajevali vse zmogljivosti zdravstvene službe ter enotno reševali njihove težave.

VSE JE PREUDARNO UREJENO

V zadnjem času so preuredili in očistili izvirni bazen, kjer so namestili tudi regulacijske naprave za odvajanje hladne studenčne vode v nočnem času, kar dvigne temperaturo vode za kopanje za nekaj stopinj. Na vsakem koraku ima človek vtič skrbne in preudarne urejenosti, tako da je bivanje v tem mirnem in tihem kotičku res prijetno in ne pozavljivo. Tu se gradi samo to, kar je res potrebno in še tako, da se lepo ujemajo s slikovitostjo naravnega okolja. Naj omenim smo 6 weekend hišic v raznih barvah, bife v planinskim stilu, novo recepcijo — izdelek tovarne Jelovica iz Skofje Loke, moderen paviljon trgovine Murka z Lesc. Letos so tudi dokončno urejene najsdobnejše sanitarije in male fontane na prostem za tabornike in turiste.

NACRTOV PA SE NI

ZMANJKALO V prihodnje nameravajo tu zgraditi še večjo kuhinjo in od-

prto jedilnico. Nadaljevala se bodo opleščevalna dela okoli jezera in dohodov. V načrtu je tudi viseč mostiček čez Savo proti planinski in leski postojanki Talež na obronkih Jelovice in proti Ribnem. V doglednem času bo treba misljiti na letno dogledišče na prostem, kjer bi lahko nastopali večji ansambl, pevski zbori, dramski in folklorne skupine in drugi. Vse to bi bilo posebno zanimivo za tuge goste, ki še vse premašo poznavo našo dejavnost na tem področju. Zaradi bližine Šobca in Bleba pa je tu neizkorisnjenih možnosti še več kot dovolj.

SAVA VZROK ZASKRBLJENOSTI

Edino kar moti in kvarji prelepoto okolico Šobca je umazana in smrdljiva Sava, ki tako priteče iz Zelzarne Jesenice. Skrajni čas bi že bil, da bi o tem problemu resno razpravljali ter trdičimpri načli ustrezno rešitev. Tudi z regulacijo savske obale pri Šobcu se ne sme več odlašati, ker derča reka brez prizanega ogroženja nove objekte ob jezeru, s tem pa tudi rezultate dela in truda požrtvovanih članov Turističnega društva Šobec.

MALI OGGLASI

PRODAM

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kainik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparamata še nimajo, naj ga nabavijo pri Kemofarmaciji.

1215

Prodam odlično ohranjeno lepo uvozeno Lambretto nemške izdelave. Mohorje, Britoi 32, Kranj 1991

Poceni prodam kmečki voz in novo sobno pč. Naslov v oglašnem oddelku

1952

Prodam Škodo 1100 v odličnem stanju po ugodni nizki ceni. Ogled možen v skan. Pušča 84, Škofja Loka 1970

Nujno prodam moped »Colibri« s prevoženimi 720 km zaradi nakupa možljega motorja. Janhar, Hraste 46, Smlednik 1972

Prodam dvosobno stanovanje na lepem kraju v neposredni bližini Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 1980

Prodam motor Puch 175 ccm avstrijske izdelave v dobrem stanju. Ogled v soboto popoldne in v nedeljo pri Francelinji na Jelenovem dvorišču. (Naslov v oglašnem oddelku) 1981

Prodam dobro ohranjeno spalnico. Modic, Skladiščna 5, Jesenice 1993

Prodam koncertno klavirsko harmoniko zadnje izvedbe s 120 basi in 29 registri — 5 krat glasena, original Hohner. Naslov v oglašnem oddelku 1994

Prodam motor Tomos — Puch SG 230 ccm v odličnem stanju s prevoženimi 16.000 km. Senčur 108 1995

Gostilniški pozor! Prodamo 10 dolgih vrtnih miz in 20 klopi, primerne za veselice in druge zabave. Naslov v oglašnem oddelku 1996

Prodam zazidljivo parsolo velikosti 1600 kv. metrov ob cesti Senčur—Brnik. Poizve se: Cerkle 22 1997

Prodam kravo s teletom in gumi voz. 16 col. Luže 31 1998

Prodam 2 plenski telci dobre vrste in dvoprečno koštnico. Janko Dolan, Gornik 7 1999

Prodam kompletno otroško posteljico in italijanski športni motor z 2 sedežema. Marija Volkar, Štrinova 8, Kranj 2000

Prodam popolnoma nov moped »Colibri«. Naslov v oglašnem oddelku 2001

Kulturno-prosvetno društvo Zasip razpisuje licitacijo za prodajo kmetijskih prostorov zgradbe, primerne za gradnjo hiš, in 400 kv. metrov zemljišča. Licitacija bo 11. junija 1961 ob 9. uri v Zasipu pri Bledu. Izklivna cena 250.000 din. 2002

Moped Colibri na zaganjač s prevoženimi 6500 km ugodno prodan. Stanko Erznožnik, Žiri 2003

Prodam vsejši troškovo komforntno stanovanje z nekaj vrtca v centru Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 2004

Poceni prodam otroško posteljico z vložkom in košek na kolesih. Jenkova 10, Kranj 2005

Prodam klavirsko harmoniko »Hohner« 80-basno. Adolf Ažman, Strahinj 34 2007

Motorno kolo »Zündapp« 250 ccm s ščitnikom prodam v dobrem stanju za 80.000 din. B. S. Stari dvor 65 pri Trati (za bivo Dolenčev žago) 2008

Prodam gozdček — 1500 kv. metrov ob cesti Goriče—Gornik. Naslov v oglašnem oddelku 2009

Prodam kuhinjsko omaro in gornje posteljne zimnice. Brelih, Stokičeva 5, Kranj 2010

Prodam čebole s panji ali brez njih ter nekaj voska. Cena po dogovoru. — Janez Kersnik, Leže 1, Brezje 2011

Prodam krevet s teletom (krava je drugič teletila). Forenta, Stara Loka 70, Škofja Loka 2012

Prodam motorno kolo NZ 350 ccm — DKW. Krašnova 32, Kranj 2013

Prodam novo še ne popolnoma dograjeno hišo in moški šivalni stroj, dobro ohranjen. Ogled in prodaja v nedeljo od 7. do 18. ure. Samardžić Minka, Na Jereki 17, Bohinjska Bistrica 2013

Horex 350 ccm, ugodno prodan zaradi bolezni. Ambrožič, Poljščica 21, Gorje 2013

Ugodno prodam skoraj nov moped »Colibri«. Cernej, Linhartov trg 18, Radovljica 2014

Prodam 1 m² suhih hrastovih desk. Dobre, Sebenje 1, Križe 2014

Prodam borove deske in plošč. Britof 76, Kranj 2014

2035

Prodam stoječe seno z dvojno košnjo. Naslov v oglašnem oddelku 2036

Prodam motorno kolo NSU — Maksi 175 ccm. Ogled pri hišniku ObLO Škofja Loka 2036

Prodam butare. Letence 6, pošta Golnik 2036

KUPIM

Kupim 2 prašiča od 20 do 30 kg težka. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku 1992

Kupim pol kubljenega metra rabljenih desk, Stanko Murnik, Velesovo 47 2014

Kupim dobro ohranjeno emajlirano kopalo kad. Naslov v oglašnem oddelku 2015

Kupim starejšo vsejivo hišo v Kraju ali bližnjem okolici, lahko s preuzitkom. Naslov v oglašnem oddelku 2016

Kupim strelino opeko 1800 kosov. — Plačam dobro. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku pod »Nujno« 2017

Kupim dobro ohranjeno avto Fiat 500 C — NSU ali njemu podobno vozilo. Ponudbe poslati v oglašnem oddelku pod »Maj« 2018

Kupim 700 kosov streline opeke Folc lahko tudi staro. Vinko Kordž, Zagreb 77, Cerkle 2019

Voščine in čebelini vosek, pristni, odkujuje po najvišjih dnevnih cenah Zavod za čebelarstvo, Miklošičeva 30, Kranj, dobro mlekarico, z drugim teletom prodam. Kokrica 1 2023

Topolino A, generalno urejen, ugodno prodam. Erznožnik, Koroška 53, Kranj 2024

Prodam nekaj stoječe lucerne in sena ter pečko za žganjekuho. Gasperlin Ivan, Luže 29, Senčur 2025

Prodam NSU Primo — nemško, s prevoženimi 12.000 km. Naslov v oglašnem oddelku 2025

Zamenjam nov moped »Colibri« za dvoosedenežno. Razliko doniram. Lom 21, Tržič 2024

Motorne rokavice, usnjene, sem izgubil v Stožecovi ulici ali na Cesti Staneta Zagarija do mostu.

Poštenega najditevja naprosno, na jih proti nagradi vrne na Vodovodno skupnost, Cesta Staneta Zagarija 27 2027

Dom na Kališu nad Preddvorom je redno oskrbovan od sobote, 20. maja dalje. Planinsko društvo Kranj 2028

Vljudno sporočam, da sem svojo torbarsko delavnico preselil na Maistrov trg 9, Kranj. Se priporočam. Ivan Jakopin, torbarsko, Kranj 1985

Sprejemimo v službo takoj ali po dogovoru razvažalca kruha. — Pekarna Kranj 2021

GELEE ROYALE — MATICNI MLEČEK, garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo, s podprtostorov zgradbe, primerne za gradnjo hiš, in 400 kv. metrov zemljišča. Licitacija bo 11. junija 1961 ob 9. uri v Zasipu pri Bledu. Izklivna cena 250.000 din. 2002

Menjam nov moped za dobro ohranjen motor ca. 125 ccm. Naslov v oglašnem oddelku 2023

Nudim hrano in stanovanje tovarniških delavki v okolici Škofje Loke. Draga 14, Škofja Loka 2024

Preklicujem mesečno avtobusno vozovnico Šenčur—Kranj na ime Jože Zmrlzikar 2025

Iščem pošteno žensko, ki ima vsejšo do gospodinjstvu in kuhanju. Nastop službe takoj. Gostilna Zbilje 2026

Na stanovanje z vso oskrbo sprejemimo moškega ali žensko — tovarniško delavko za pomoč v gospodarstvu. Marija Rotar, Cankarjeva 26, Tržič 2027

Sprejemimo čevljarskega pomočnika za izdelavo ženske obutve. Peter Fajfar, Polica 16, Naklo 2028

Brivsko-frizerska stroka gradbena stroka (cementni, izdelki, pečari, pleškarji, steklarji, zidarji, krovci)

Predmetna učiteljica 13.6. za jesen prazno ali opremljeno sobo v Kraju. Zanjo nudi pomoč učencu do 8. razreda za vse predmete. Ponudbe pod »Vestnik oddelka 2036

Cenjene stranke obveščam, da sem presež zlastarko delavnico preko všečnosti mostu, Zupančeva ulica 2, druga hiša. Zdrav Levčnik 2037

Kmet iz Gorenjske išče, pod zelo ugodnimi pogoji, gospodinjo srednje staresto, vdovo ali ločenko, vajeno tudi dela na polju. Lahko ima tudi enega nad 10 let starega otroka. Zaželeno so interesenke iz Gorenjske. Ponudbe pod »Gorenjska« poslati na Zavod za poslovanje delavcev Jesenice do 23. maja 1961 2038

AMID Senčur obvešča člane, katere so sodelovali v propagandnih vožnjah in pogrebu pokojnega Simnovca Lojzeta, da si lahko naštejo silke v pisarni Kmetijske zadruge Senčur 2039

Tov. Košir Viktorju iz Bitnja imam menda uspešno opravljenemu sodelovanju izpitu iskreno čestitajo prijatelji 2040

Takoj sprejemimo gospodinjo k tržaški družini. Ponudbe poslati pod »Maj« 2041

Koroška Bela: 20. in 21. maja ameriški film NEPOZABNA PESEM

Bled: 20. in 21. maja ameriški film GOLA MAJA

Kropa: 20. maja mehiški film MUZIKA V NOČI ob 20. uri, 21. maja ameriški film TROJANSKA HELENA ob 20. ur. 2042

Ljubno: 20. maja ameriški film OD PEKLA DO TEKSA- SA ob 20. uri, 21. maja isti film ob 20. ur. 2043

Radevljica: 20. maja ameriški film POJMO V DEZU ob 20. ur., 21. maja isti film ob 18. in 20. ur. 2044

Radovljica: 20. maja ameriški film LETNE PRIPOVEDKE

Škofja Loka »SORA«: 20. in 21. maja italijanski film LETNE PRIPOVEDKE

Škofja Loka »PREDILEC«: 20. in 21. maja italijanski film NEVARNE SOPROGE

Kamnik: 20. maja zahodnonemški film TRIJE IZ VARIETEJ ob 20. ur., 21. maja isti film ob 17. in 20. ur.

Duples: 20. maja jugoslovansko italijanski film NEVIHTA ob 20. ur., 21. maja isti film ob 15., 17. in 19. ur.

OBJAVU

ODMERA DAVKOV

Odsek za dohodke občinskega odbora Kranj obvešča vse davčne zavezance obrtnih strok in svobodnih poklicev, da bo davčna komisija obravnavala predlog za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1960 ter pavšalistom za leto 1961 v prostorih občinskega ljudskega odbora Kranj, Titov trg 4, soba 3, Dom na Kališu nad Preddvorom je po razdelitvi redno oskrbovan od sobote, 20. maja dalje. Planinsko društvo Kranj 2058

Izjemno pošteno dekle — najraje kmetejo za pomoč na mali kmetiji po rednem delu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Možnost dedovanja. Smarino 23, Cerkle, Kranj 2023

Na stanovanje z vso oskrbo sprejemimo moškega ali žensko — tovarniško delavko za pomoč v gospodarstvu. Marija Rotar, Cankarjeva 26, Tržič 2026

Na stanovanje z vso oskrbo sprejemimo žensko obutve. Peter Fajfar, Polica 16, Naklo 2027

Mizarskega vajenca sprejemem. Nudim stanovanje in hrano. Dušan Gvardjančič, Gor. vas 51, Reteče, pošta Škofja Loka 2028

Iščem pošteno dekle — najraje kmetejo za pomoč na mali kmetiji po rednem delu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Možnost dedovanja. Smarino 23, Cerkle, Kranj 2029

Delovnega konja vzamem v reho in dobro oskrbo. Vse drugo po dogovoru. — Naslov v oglašnem oddelku 2030

Iščem svojega vojnega prijatelja Ludvika Vogrinčiča, doma iz okolice Kranja. Laziš Nenad, Črnilova 3, Kranj 2032

Oseba, ki je 14. maja vreča možko kolo pred Delikateso, naj je vrne na postajo LM, ker je bila opazovana 2033

Prestolovnemu gospodinskemu društvu Leže se izkrene zahvaljujeva za požrtvovost pri gašenju požara v čebelnjavu. Zelo hitro so bili na kraju požara, in to ob 1.30 ponoči ter preprečili nadaljnjo škodo, ker bi se lahko vneli tudi kožolec v gospodarsko poslopje. Janez Kersnik in Marija Praprotnik 2034

Podpisani Franc Blaznik, Mišače 4 s tem preklicujem ob

**Prva republiška revija
mladinskih
gledaliških družin**

V sredo se je na Jesenicah začela prva republiška mladinska revija dramskih skupin, ki jo prireja republiška Zveza Svobod in prosvetnih društev Svobod in prosvetnih društav jeseniške občine. Dosedaj so se na održ Cufarjeve gledališke predstavili že štiri gledališke skupine, in sicer: v sredo Svoboda Anhovo s »Kekdem«, za tem učiteljišče iz Celjske »Izletom«, tehniška srednja šola iz Maribora s »Triplet« de Utočce, Jeseničani z »Lepota - zver«, medtem ko bo danes zvezčer delavski skupišči iz Celja uprizoril »Sestere mušketirjev«.

V okviru revije je bilo doslej tudi dvoje predavanj. V četrtek dopoldne je predaval Marija Voglenikova o gledališki vzgoji mladih, popoldne pa Kristina dr. Brenkova o igrah za mladino.

Etnografska razstava v kranjskem Mestnem muzeju Raznovrstne vezenine in tkanine na Slovenskem

V zgornjih prostorih Mestnega muzeja v Kranju je odprta razstava slovenskih ljudskih vezenin. V zadnjih dveh letih je to že druga razstava vezenin, ki jo prireja v Kranju Etnografski muzej iz Ljubljane. Prva - v jeseni 1959. leta je prikazala bogastvo slovenskih vezeninskih romantik na starih ženskih pokrivalih - pečah, raznorabne vezenine in tkanine pa nam odkriva nov pogled v zakladnico našega ljudskega likovnega ustvarjanja.

V treh okusno urejenih sobah so nainane blazine, rjuhe, brisače, prti iz domačega platna, predmeti,

ki jih je moderni čas povečani izvrgel iz pravega, živega okolja. To so platna, na katera je živa fantazija naših babic z izbranim okusom uvezla celo vrsto motivov v različnih bravah in tehnikah, kakor jim je pač narekovala takratna šega, ki je bila v posameznih pokrajini udomačena. Gorenjke so svoje vzorce rade uporabljale čutno - naturalistično; nagnjeli na blazini, rjuhi ali prtu naj cveti tako, kakor na oknu, srček naj bo podoben srčku, ki ga dobri dekle od fanta in jelenček na prtu naj bo na moč podoben jelenčku, ki živi v gozdu. Belokra-

nje in Prekmurje pa so v svoji poetični zasanosti motive iz narave po svoje predelite, jih idealizirale, zato je ornamentika na belokranjskih in prekmurskih vezeninah močno stilizirana.

Vezenine z različnih pokrajini so ločijo po barvah in tehnikah. Znanih za gorenjske vezenine je kriznji obod, Belokranjice in Prekmurke pa so svoje vzorce tkanici le na posebnih stavah. Gorenjke so ob koncu 18. stoletja vezle s črno ali rjavo volno, pozneje so zamenjale z rdečo bombažno nitjo, Belokranjice in Prekmurke pa so uporabljale rdečo in modro barvo.

Razstavljenih je največ vezenin z Gorenjske, saj so se tu zaradi ugodnejših socialnih pogojev tudi nadalje ohranile. - Razstava so omogočili razen Etnografskega muzeja iz Ljubljane še naši pokrajinski muzeji, med drugimi tudi kranjski muzej.

Anka Novak

Solski odbor te šole je na podlagi izida ankete sklenil, da se vpeljejo šolske delovne obleke s šolskim letom 1961/62. Obleko bo do izdelane konfekcijsko. Starši, ki bodo želeli izdelati obleko doma, bodo dobili na vpogled določen krog.

Zeleni bi bilo, da bi tudi na šolah, na katerih so o uvedbi halj samo govorili, niso pa še ukrenili nikonkretnega, poiskali odgovajajoči način in tako storili vse za dejansko uvedbo delovnih oblek v prihodnjem šolskem letu. Način, kako so sprejeli ta sklep na osnovni šoli Kranj-Primskovo je prav dober in zato vreden po spemanja.

Pričetek šolskega leta je sicer še daleč, toda morda je prav zato ravno pravi čas, da o tem spet resneje razmislimo.

Po sklepni šolskega odbora naših delavnic je predstava lepo uspela. Gostovali so že v Zavratniku, na Govejkju in na Trebiji, obiskali pa bodo še nekatere druge kraje. Priznanje za uspešno delo gre v veliki meri predsedniku LM Jerneju Jerebu in režiserju Vinku Bogataju.

Koroški pevci
v Kamniku

Aktiv ljudske mladine iz Brezovice pri Žireh je zelo delaven. V zadnjem času se je razgibalna posebno njihova igralna skupina. Naštudirali so igro »V Ljubljano jo dajmo«, s katero gostujejo po okoliških krajinah. Kljub mladim neizkušenim igralcem je predstava lepo uspela. Gostovali so že v Zavratniku, na Govejkju in na Trebiji, obiskali pa bodo še nekatere druge kraje. Priznanje za uspešno delo gre v veliki meri predsedniku LM Jerneju Jerebu in režiserju Vinku Bogataju.

Najstarejše pevsko društvo Lira v Kamniku, ki je lani gostovalo na Koroškem, je organiziralo v Kamniku koncert moškega in mešanega pevskoga zborja »France Pasterk - Lenart« iz Zelezne Kaplje. Koncert bo v nedeljo, 21. maja zvezčer, v veliki dvorani Doma pod vodstvom pevovodje Vladimira Prusnika.

Koncert komornega zborja navdušil mladino

Komorni zbor DPD Svoboda »Tone Cufar« Jesenice, ki ima na študiran program narodnih ter umetnih pesmi naših in tujih narodov, se je odločil za prirejanje koncertov jeseniški šolski mladini. Zelezarski izobraževalni center, v sklopu katerega delujejo metaluška industrijska ter tehniška srednja šola, je ponudil sprejem. Učenci in dijaki omenjenih šol so napolnili v sredo dvorano Kina - Radio, kjer je priredil omenjeni zbor ob 12. ur koncert. Proti pričakovovanju pa je razveseljivo, da je zbor z izvajanjem programa izredno navdušil mlade poslušalce.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Obrtno-komunalni zbornici okraja Kranj razpisuje naslednji prosti delovni mest:

1. analitika — planerja

2. referenta za strokovno izobraževanje kadrov in organizacijo dela

Pogoji: ad 1. Srednja ekonomika šola in večletna praksa v analitskem, planskem in računovodskega sektorju.

ad 2. višja upravna šola ali srednja šola z večletno prakso v strokovnem izobraževanju kadrov oz. v organizaciji dela.

Ponudbe pošljite pismeno do 30. maja t. l. na Obrtno-komunalno zbornico v Kranju.

Predsednik:
Janko Urbanc

RAZPIS

Kinematografsko podjetje Kranj razpisuje

natečaj za imenovanje novega kinematografa na Žularji v Kranju

Ime novega kinematografa ne sme imeti začetne črke »S«, sme imeti največ do 6 (šest) črk. Natečajniki naj dostavijo v zaprti kuverti »naslov« in utemeljitev tega imena. Dopus naj bo opravljen s polnim naslovom natečajnika.

Izid natečaja bomo objavili v Gorenjskem tisku. Izžrebana bosta dva (2) natečajnika, nagrade pa znašajo:

I. 25.000 din

II. 15.000 din

Kinematografsko podjetje
Kranj

1. analitika — planerja

2. referenta za strokovno izobraževanje kadrov in organizacijo dela

Pogoji: ad 1. Srednja ekonomika šola in večletna praksa v analitskem, planskem in računovodskega sektorju.

ad 2. višja upravna šola ali srednja šola z večletno prakso v strokovnem izobraževanju kadrov oz. v organizaciji dela.

Ponudbe pošljite pismeno do 30. maja t. l. na Obrtno-komunalno zbornico v Kranju.

Predsednik:
Janko Urbanc

TOVORNIKI po Valavarju

Veliki, ki jih hrano gledali

narod naš dokaze hrani

Partizanski dokumenti 1941-1945

NAŠ PRVI DOKUMENTARNI FILM, KI PRIKAZUJE ŠTIRILETNI OSVOBODILNI BOJ

Pred dnevi so v ljubljanskem klini Komuna predvajali pravkar izdelani film »Partizanski dokumenti 1941-1945«. Film je napravljen na navzoče močan vtip, kajti tu gre za resnične dokumentarne posnetke iz časa NOB.

Pri tem filmu je težko govoriti o scenariju, režisriju in izvajalcih. V glavnem je to delo Stanka Viršaka. Pri Glavnem štabu NOV in POS, kjer je bil med vojno, je svojo snemateljsko amatersko šilco skušal uveljavljati, kjer je bil moč. Leta 1944 je dobil filmsko kamero. Precej je snemal.

Po osvoboditvi ga je zaneslo življenje drugam, njegovi večnosti pa nerazviti filmi so ostali skoraj pozabljeni.

Pred leti je začel to spravljati na dan, razvijati in reševati, kar ni bil že uničil čas.

Razen svojih posnetkov je dobil precej tudi od Crte Skodlarja.

Prav tako sedanj film dopoljuje originalni nemški posnetki: prihod Hitlerja v Maribor aprila 1941 in napad na Drvar,

maja 1944, kar je bilo zaplenjeno pri Nemcih.

Dosedaj smo že videli več dokumentarnih filmov iz NOB.

Toda sedanj film je prvi, ki skuša gledalcu posredovati

ozek prece celotnega štiriletnega osvobodilnega boja pod podpisovnega aktov za pristop Jugoslavije

k trojemu paktu 25. marca na Dunaju do mogočne in nepozabne manifestacije Ljubljane ob prihodu osvobodilne vojske in nove vlade 9. maja 1945. leta.

Tehnično je bolje izpopolnjen drugi del. V prvem delu je av-

tor primanjkoval filmskih posnetkov. Zato se je moral posluževati mlinih slik: raznih proglašev, skic in fotografiskih posnetkov, s katerimi je prikazal vod opokatorja, prve internacije, sabotажne akcije in strejanje prve talcev. Zelo nazorno je prikazana široka mreža internacionalnih taborišč. Toda vse to je mrtvo, negljivo, kar je v drugem delu dokaj skladnejše in živahnejše. Zelo uspešno je prikazano sproščeno navdušenje belokranjskega prebivalstva in tamkajšnjih partizanskih enot ob prihodu V. prekmorske. Ganljivi so prizori odhoda XIV. divizije na Štajersko ter končni boji za Trst in navdušenje po tržaških ulicah. Marsikje glede način obreda zorni koti, oddaljenost od glavnega dogajanja in podobne. Zlasti posamezne motije nekateri obrazi borcev, ki začudenog ogledujejo kamero. Toda vse to daje temu dokumentarnemu filmu le večjo vrednost in originalnost.

Sodijo, da bo ta film v poznejših časih, ko bodo originalni dokumenti NOB še bolj cenjeni, lahko služil za boljše in nazornejše prikazovanje nekdajnih dogodkov, kajti sedanja obliku filmu, zlasti v njegovem prvem delu, je še dobro navdušenje belokranjskega prebivalstva in tamkajšnjih partizanskih enot ob prihodu V. prekmorske. Ganljivi so prizori odhoda XIV. divizije na Štajersko ter končni boji za Trst in navdušenje po tržaških ulicah. Marsikje glede način obreda zorni koti, oddaljenost od glavnega dogajanja in podobne. Zlasti posamezne motije nekateri obrazi borcev, ki začudenog ogledujejo kamero. Toda vse to daje temu dokumentarnemu filmu le večjo vrednost in originalnost.

Film je izdelan v 16. milimetrski tehniki. Založil ga je zavod Borec.

V sedanjem dolžini 45 minut je namenjen zlasti za šole. Interesentni je lahko naročilo pri »Vesna filmu v Ljubljani. - I. c.

imel nobene zveze. Zivelja je namreč okoli leta 1030. Plavž na Nomenu je postavil ljubljanski zdravnik Condrat Widerhold, ki je že leta 1617 zaprosil za dovojenje za postavitev peči za ulivanje sive litine. Leta 1647 je bila peč že v pogonu. Tam so ulivali retorti za pridobivanje živega srebra v Idriji, možnarje, peči in vojaške instrumente. To je bila pravzaprav naša prva gorenjska ličarna sive litine. Do kdaj je obratovala pa ne ve nične. Že Haquot je pri Žoisu iskal pisanih virov, pa jih ni našel. Pač pa navaja Haquot še eno topilino v »Messnowcu«. Prince Robert Windischgrätz, ki je tudi raziskoval zgodovino Železarstva v Bohinju in H. Costa (Reiseerinnerungen 1848, str. 179), navaja kraj, kjer se je tudi topila ruda »mešenac«, kar je gotovo eno in isto. Ta kraj je 600 m od drugega mostu v Stengah proti Bohinju. Pod stremo, z rudo bogato Jelovico izvira potok. Ta se deli na dva rokava, ki tečeta čez prostran travnik. Potoka in travnik se imenujeta z istim imenom »Mešenac«. Ob desnem bregu vzhodnega rokava je valovit teren, na katerem naj bi stala topilnica in kjer je najti težko črno žlindro in ožgan kosti. Tu je po H. Costovem mnenju stal plavž sv. Helene. Tehnični muzej Železarne Jesenice bo letos ta teren temeljito raziskal. Zanimivo je, da prav v Bohinju, kjer se prebivalstvo skoraj ni menjalo, moreta v razmeroma tako kratkem času preti kar dve topilnici tako čisto v pozabovo. Še bolj zanimivo pa je to, da dokler je bil Bohinj povezan s svetom le po težko dostopnih poteh čez 1200 m visoko Baško sedlo, skozi Stenge, Gorjušo, Šošico in planino Suho, dokler je bila vez med svetom in Bohinjem prekinjena. Topilnica je bila zgrajena v letu 1554 in z znaki fužinarskih žigov. Med njimi sta tudi znaki Stefana Kralja in Franca Klichelna. Temu znemu pravijo ljudje turško znamenje, kraj na Obernah pa pripisujejo, da so se tam Turki na svojih roparskih pohodih obrnili. Resnica pa je, da Turkov v Bohinj sponih ni bilo. Francoski zdravnik Haquot je leta 1785, ko je šel na Triglav, še jezdil skozi Stenge. Ta pot je še danes dobro vidna. Petindvajset let kasneje, ko so pot v Stenge popravili, pa je nastal projekt za pravo cesto, ki naj bi vezala Bohinj z Bledom. Venec je ostal načrt neizveden še mnogo let. Sele leta 1783 so zgradili pot iz Bohinja do Stenga in okrog leta 1800 je bila cesta gotova. Na tej so se pojavili tovorniki nove dobe - furmani s svojimi parizari.

ZVONCI CEZ BAŠKO SEDLO

1. pisal bi še posrednike te domače trgovne - tovornike. Leta 1709 je bilo samo pri Stari Fužini 118 tovornikov, v Bistrici pa 40, ki so skrbeli za prenos tovora zelenega izdelkov. To so bili kreplki može, dobro oboroženi z gorjčicami, meči, samokresi ali pa rapirji, vdelanimi v palice. Pod suknjo, ali pa celo čez golo telo je vodja karavane nosil pas, ki je bil v resnicu možnja, v kateri je imel izkupiček za prodano blago. Imeli so težke konje, ki so na tovornem sedlu prenašali tovore, težje do 200 kg. Zelezo v palicah so prenašali v zavojih iz pooljenega platna, žebanje v leseni sodčki ali tako zvanih bariglah. S seboj so poleg hrane zase nosili tudi prazno posodo, v kateri so na povratku nosili vino, začimbne in druge pribojlike. Konj vodnik pa je nosil dokaj velik zvonec, ki je nazajnal prihod karavane in kadar so bohinjske gospodinje zasišale tak zvonec vračajoči se tovornikov vrh Baškega sedla, so pripravile vse za veselo svidenje.

France Tonter

Znanost in vesolje

Sovjetski znanstvenik bioloških ved P. Isakov objavlja v listu »Vaško življenje« vrsto važnih podatkov o vsemirskih poletih. Ko odgovarja na vprašanje, zakaj Gagarinov let na višino 302 kilometra imenujemo kozmični, trdi, da se vesoljno prostorstvo za človeka začenja že na relativno majhni višini od zemeljskega.

Ce upoštevamo vse pogoje pri letu, kot so barometrični pritisk in potrebna količina kisika za dihanje, potem kozmični prostor nastane za človeka že nekaj kilometrov vstran od zemeljske površine. Na višini približno 19 km, če organizem ni začlenil pred nizkim zračnim pritiskom, pride do pojava vrenja in nastanjanja pare v organizmu. Dalje imajo zelo škodljive posledice za organizem ultraviločni žarki sončne svetlobe in na večjih višinah še kozmični žarki. Na višini 100 km od zemelje preti organizmu nevarnost od rentgenskih žarkov, ki spadajo v sestav sončnega izzarevanja.

Mnogi znanstveniki so razen tega misli, da bo osvajanje vesolja zapustilo na človeku s psihične strani negativen vpliv. Gagarinov polet pa je ovrgel to mišljenje.

Janez Teran govorji o vtiših s svetovnega prvenstva v namiznem tenisu v Pekingu

EDINA MUHA

(Sedmo nadaljevanje)

Med našim 18-dnevnim bivanjem v Pekingu smo imeli toliko časa, da smo si ogledali mesto in doobili vtiš o življenju na Kitajskem.

V Pekingu živi okoli 4 milijone prebivalcev, toda to mesto še zdaleč ne izgleda tako, kot so mesta pri nas. V glavnem ga sestavljajo nizke hišice, v katerih živi v zelo slabih pogojih kitajsko ljudstvo. Skozi vse mesto poteka široka cesta, na kateri pa ni videti takšnega prometa kot pri nas. Cesta je polna rikš, kolesarjev in tovornih avtomobilov, tako da komaj prideš čez cesto.

Vsi ljudje so oblečeni v modre

platnene obleke, hranijo pa se v glavnem v menzah. Vsak Kitajec ima knjižico in določeno količino točk, za katere lahko kupi samo omejeno količino živiljenjskih potrebščin. V mestu ni kanalizacije in odpadke odvajajo s posebnimi vozovi. Voda iz vodovoda se ne sme piti in jo je treba pred tem vedno prekuhati.

Zanimivo je bilo, da smo med vsem našim bivanjem v kitajski prestolnici videli samo eno muho in se ta je bila v naši ambasadi. Kitajci so namreč v nekaj letih z načrtnim uničevanjem iztrebili vse ta mrčes. Vsak Kitajec je nosil s seboj posebno mrčico, s katero je uničil vsako muho, ki jo je srečal. Vsi prebivalci so to zadevo vzel resno in tako je danes Peking praktično brez muh. To je vsekakor precejšnjega pomena, če pomislimo, koliko kužnih bolezni prenašajo prav ti mali nadlegovalci človeških bivališč.

Podobno usoda je bila namenjena tudi vrabcem, ki pa so jih prenehali uničevati, ko so videli, da so ti ptiči tudi koristni, prav zaradi tega, ker uničujejo mrčes.

Zelo smo bili tudi presenečeni nad posebno kitajsko gimnastiko. Vsako jutro ob 10. uri velike domačinov telovadli po glasbenih taktilih iz radija. Razen tega sprva nismo vedeli, kaj delajo nekateri Kitajci, ki smo jih vsako jutro opazovali na sosednjem dvorišču. Stali so v vrsti nepremično, imeli roke dvignjene v poseben položaju in gledali v neskončnost. Kasneje smo zvedeli, da je to specjalna kitajska gimnastika.

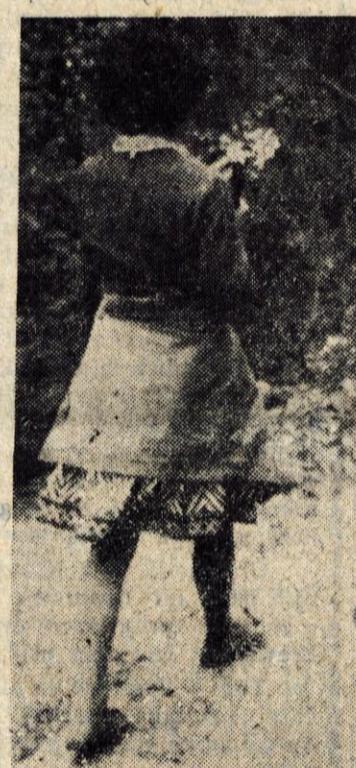
(Dalje prihodnjic)

Lestvica Gorenjske nogometne podzvezde

Pred jutrišnjim zadnjim kolo

Jesenice	13	10	1	2	64:18	21
Tržič	13	9	2	2	57:18	20
Mladost	13	9	2	2	43:16	20
Skočna Loka	13	8	3	2	47:20	19
Planika	13	4	0	9	23:45	8
Preferen	13	3	1	9	32:61	7
Naklo	13	2	2	9	26:47	6
Senčur	13	1	1	11	13:80	3

Prvo mesto je tako rekoč že oddano, saj Nakločani Jeseničani ne bodo ogrožali zaslужenega primate. Za drugo mesto pa staše vedno dva resna kandidata (Tržič in Mladost), ki sta tudi jutrišnja neposredna tekme. Zmagovalec iz tega dvoboja bo gorenjski »vičenčampion«, medtem ko bo premagane šečetrti, ker bo loški Partizan prav gotovo odpravil Svobodo iz Senčurja. — Ce Jeseničani jutri izvabijo obe točki, kar pa je malo verjetno, bo zmagovalec iz Tržiča prvak GNP. Praktične možnosti za osvojitev najvišjega mesta nima več edino Skočna Loka (od štirih kandidatov skozi vse prvenstvo).

Nabrala je šopek narcis in jo manjila v dolino. Na kar so jo opozorili gorski stražarji, se ni oziral.

Naša športna prognoza

Kranjčanom ena točka premalo

Tudi tekmovanje v Gorenjski nogometni podzvezdi se bliža koncu, saj je na sporedu le še 14. kolo in zaostala tekma Prešeren : Planika, medtem ko bo liga Tričlav odigrala še dve tekmi – jutri z Rudarjem in čez štirinajst dni (če bo prihodnjo nedeljo srečanje Slovenija : Koroška) z Novo Gorico. Tokrat torej naši bralci zadnjic prognozirajo izide prvenstvenih tekem na Gorenjskem.

V nedeljskem kolu se je resničnim rezultatom najbolj približal Zvone Mlakar iz Kranja, ki ga je prevaril le Triglav v tekmi s Slovanom. Zvone Mlakar je načnagracenec iz VIII. kola.

Za jutrišnje IX. kolo naše šport-

ne prognoze smo prejeli tele napovedi:

Po vrsti jih pošiljajo Vinko Fajfar iz Kranja, Anton Plut iz Kranja, Janez Žitnik iz Boh. Bistrica, Ignac Dremetič iz Britofa, Janez Rauter iz Kranja, Janez Žumer iz Kranja, Vladislav Eržen iz Kranja, Zvone Mlakar iz Kranja, Ciril Kljun iz Drulovke, Peter Piščur iz Žirovnice in Janez Ravnik iz Boh. Bistrice.

Ze prvo srečanje je bilo za naše – uganjarje precej kočljivo,

saj gre pri tem za pomembno stvar. Triglav, ki mu še vedno tli pod nogam, bo gostil trboveljskega Rudarja; ta pa je na lest-

vici kar trdno in visoko uvrščen.

Triglav : Rudar 1 1 1 2 2 1 0 1 1 2 0

Tržič : Mladost 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 2

Naklo : Jesenice 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

Skočna Loka : Senčur 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 2

Planika : Triglav B 2 1 2 2 1 2 1 1 1 1 1

Krim : Nova Gorica 0 1 1 1 2 0 2 1 1 1 1

Preteklo nedeljo je bila v Ljubljani v prostorih Kluba poslancev seja upravnega odbora Zveze za drsanje in hokej na ledu Jugoslavije

Najzanimivejša točka dnevnega reda je bila prav gotovo razprava o novem sistemu tekmovanja za državno prvenstvo. O tej točki je bilo precej govorja in precej nasprotujocih si mnenj, vendar je končno obvejjal predlog hrvaških in slovenskih klubov, ki so predlagali, da bi se prihodnje državno prvenstvo odvijalo v dveh conah – zahodni in vzhodni. Po dva naj-

boljša iz obeh skupin, bi se nato pomerila za prvaka, ostali udeleženci pa bi na turnirski prireditvi odločali o plasmanju do petega do osmega mesta.

● Kaže, da bo ta sistem tekmovanja še bolj populariziral hokejski sport, saj bodo lahko v tem tekmovanju nastopali tudi klubki, ki se jim doslej sploh ni bilo moguveniti v zvezno ligo.

Preteklo nedeljo je bila v Ljubljani v prostorih Kluba poslancev seja upravnega odbora Zveze za drsanje in hokej na ledu Jugoslavije

Najzanimivejša točka dnevnega reda je bila prav gotovo razprava o novem sistemu tekmovanja za državno prvenstvo. O tej točki je bilo precej govorja in precej nasprotujocih si mnenj, vendar je končno obvejjal predlog hrvaških in slovenskih klubov, ki so predlagali, da bi se prihodnje državno prvenstvo odvijalo v dveh conah – zahodni in vzhodni. Po dva naj-

boljša iz obeh skupin, bi se nato pomerila za prvaka, ostali udeleženci pa bi na turnirski prireditvi odločali o plasmanju do petega do osmega mesta.

● Kaže, da bo ta sistem tekmovanja še bolj populariziral hokejski sport, saj bodo lahko v tem tekmovanju nastopali tudi klubki, ki se jim doslej sploh ni bilo moguveniti v zvezno ligo.

NAŠ RAZGOVOR

Češnje v Radovljici

Ta teden je bil višek sezone češen na Goriškem. Slavica Filej iz Martina v goriških Erdih jih vsak dan pripelje na gorenjsko tržišče. Te dni sem jo srečal v Radovljici. Takoj je bila pripravljena za razgovor.

»Koliko kg češen pripelje vsak dan?«

»Nad 300 kilogramov in gredo vse v promet.«

Videl sem, da je imela na pultu slabše in boljše češnje. Boljše so bile po 140 dinarjev, slabše pa po 100 dinarjev.

»Kdo pa je kaj z ostalem sadjem, ali pričakujete dobro letino?«

»Ta teden, potem pa se bo dalo dobiti češnje še kakih štirinajst dñi.«

»Ali vedno prodajate češnje samo v Radovljici?«

»Lani sem hodila na Bled, letos pa sem si izbrala Radovljico.«

»Kako pa je kaj z ostalem sadjem, ali pričakujete dobro letino?«

»Ta teden, potem pa se bo dalo dobiti češnje še kakih štirinajst dñi.«

»Ali vedno prodajate češnje samo v Radovljici?«

»Seveda bom pršla in sicer breskve in hruske.«

»Količokrat pa boste letos še pripeljali češnje?«

»Računam, da še petkrat deškrat.«

Tako se je končal naš razgovor in poslovila sva se z željo, da bi bila prihodnje leto še boljša letina.

M. Z.

COLICA NE BO COLA

Gorska straža

tabornikov bo

ohranila redko

cvetje - Na „izlet“

po narcise za vrt

Golica je v zadnjem času, ko je pobojna z lepimi cvetovi narcis, postala pravo mrljališče izletnikov in turistov – ljubiteljev narave. Tudi mi smo jo obiskovali prejšnjo nedeljo, povabili pa so nas taborniki – gorski stražarji, ki skrbijo, da bi obiskovalci Golice ne potrgali preveč redkih cvetov.

Ceprav smo bili precej zgodnji, smo bili že skoraj med zadnjimi, ki nas je tisto dopoldne zvabila Golica. Vso pot do Domu na Planini pod Golico pa smo srečevali izletnike za izletnike, avtomobile in motorje, ki so parkirali v gozdnih stezicah, pred samim domom pa je bilo kot v velemestru – nepopisen promet. Prvi znanec pa nam je povedal, da naj se ne čudimo prometu, češ da teši do nič. »Priti bi morali prejšnjo nedeljo, ko smo imeli zaključek «Teda narcis», nam je začel pripovedovati. »Ne pretiravam, če bom rekel, da je bilo na Planini pod Golico nad 600 avtomobilov, seveda največ zmotnih, ki so lečevanje cvetov šele pred nekaj leti, ko so nekateri »izletniki« kar s polnimi nahrbniki narcis hiteli spet v dolino. Prav zaradi teh pa je obstajala nevarnost, da bo turistična Golica, tista Golica, ki je znana samo po narcisih, postala res gola, brez redkih cvetov, ki so že leta in leta sloveli daleč naokoli. Nekdaj tako množično trganje narcis, pa so gorski stražarji doslej že močno zavrnli. Pri svojem delu so se moralni »šikotki« umakniti s ceste vsake pol ure pred velikim avtobusom. Precej »šikotkov« je običajno v grabnici zaradi nezadostnega znanja upravljanja vozil šoferjev – amaterjev. Prenekatere so moralni kar z rokami postaviti spet na cesto.«

Pretekla je šopek narcis in jo manjila v dolino. Na kar so jo opozorili gorski stražarji, se ni oziral.

Kranjčanom bo jutri ena točka premalo

Kranjčanom bo jutri ena točka premalo